

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Zunanja evalvacija študijskega programa

VIST – Fakulteta za aplikativne vede | Foto:
študentje 3. letnika Fotografije 1. st., Atelje
reklamne in modne fotografije; Mentorja: Branko
Čeak in Jure Horvat, dipl. foto. (VS); š. l. 2019/20

Fakulteta za industrijski inženiring Novo mesto Doktorski študijski program Inženiring in avtomobilska industrija

Prof. dr. Bojan Dolšek
Prof. dr. Dražan Kozak
Matej Drobnič

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Fakulteta za industrijski inženiring Novo mesto**

Študijski program: **Inženiring in avtomobilska industrija**
doktorski študijski program tretje stopnje

Skupina strokovnjakov:

predsednik	prof. dr. Bojan Dolšak, Univerza v Mariboru, Fakulteta za strojništvo
član	prof. dr. Dražan Kozak, Sveučilište u Slavonskom Brodu, Strojarski fakultet, Republika Hrvatska
član	Matej Drobnič, doktorski študent na Univerzi v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 11.7.2023

Podpis predsednika skupine strokovnjakov:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **17. 3. 2023**.

Po pregledu prejete dokumentacije je skupina strokovnjakov zaprosila še za dopolnitev. Dne 6. 4. 2023 nam je bilo tako dodatno posredovano še naslednje gradivo:

- učni načrti predmetov na presojanem študijskem programu,
- odločbe nosilcev predmetov o izvolitvah v učiteljske nazive in
- razpisi za vpis na presojani študijski program od študijskega leta 2016/17.

Dne 30. 5. 2023 smo dodatno v presojo prejeli še čistopis Pravilnika o doktorskem študiju, veljavnega od 11. 1. 2023, dne 9. 6. 2023 pa še:

- Samoevalvacijsko poročilo FINI za študijsko leto 2021/2022, ki je bilo na dopisni seji Senata FINI sprejeto 8. 6. 2023, in
- šest sporazumov o sodelovanju FINI z zunanjimi deležniki.

Obisk Fakultete za industrijski inženiring (FINI) v Novem mestu je bil izveden **29. 5. 2023** in je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom visokošolskega zavoda. Skupina strokovnjakov je v fazi priprav na obisk izvedla tudi dva pripravljalna sestanka, in sicer 13. 4. 2023 in 25. 5. 2023. Oba pripravljalna sestanka sta bila izvedena na daljavo z uporabo spletnega orodja Zoom.

V času obiska visokošolskega zavoda je bilo v skladu z vnaprej predvidenim urnikom izvedenih šest razgovorov z različnimi sogovorniki. V razgovorih so sodelovali (v oklepajih je navedeno število sogovornikov):

- vodstvo fakultete, študentski predstavnik in skupina za prenovo presojanega programa (6 – od tega 2 na daljavo preko Zooma),
- učitelji – nosilci predmetov na presojanem programu (5),
- predstavniki zunanjega okolja (8),
- predstavniki komisije za kakovost (3),
- predstavniki študentov (2 nekdanja študenta presojanega doktorskega programa na daljavo preko Zooma + 2 študenta magistrskega študijskega programa 2. stopnje),
- sodelavci v strokovnih službah (5).

V času obiska je bil izveden tudi ogled prostorov, namenjenih pretežno znanstvenoraziskovalnemu delu (laboratoriji).

Skupini strokovnjakov so bili zagotovljeni dobri pogoji za delo. Delo skupine strokovnjakov je s strani NAKVIS koordiniral Filip Draženović.

Zavod je svoj odgovor na preliminarno poročilo z dne 15. 6. 2023 podal 30. 6. 2023, NAKVIS pa ga je prejel 4. 7. 2023 in ga skupini strokovnjakov posredoval 5. 7. 2023. Skupina strokovnjakov je končno poročilo pripravila 11. 7. 2023

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Zunanja evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	1	2	1	-
Standard 2	-	3	1	-
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	-	2	-	-
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	-	2	4	-
Standard 5	-	2	-	-
Odličnost	-			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

a) samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:

Fakulteta doslej samoevalvacije presojanega doktorskega študijskega programa sploh ni izvajala. Tudi v samoevalvacijskih poročilih celotnega visokošolskega zavoda FINI se presojeni doktorski študijski program zgolj omenja kot študijski program, ki ga fakulteta ponuja, sicer pa ni nikjer evalviran, niti z vidika, ki bi se posvetil preučitvi razlogov za to, da nanj ni vpisa in se posledično že vrsto let ne izvaja. Šele v zadnjem samoevalvacijskem poročilu za študijsko leto 2021/22 so med notranjimi slabostmi v okviru analize SWOT navedene tudi »manj izkoriščene priložnosti implementacije doktorskega programa«. Iz tega sledi, da samoevalvacija ni mogla biti temelj za njegovo sprotno razvijanje in posodabljanje.

Fakulteta je k samoevalvaciji presojanega študijskega programa pristopila šele konec koledarskega leta 2022, ko je izvedla tako imenovano evalvacijo s fokusnimi skupinami. S tem je pokazala, da se lahko samoevalvacija izvede tudi v primeru daljšega obdobja neizvajanja študijskega programa, kar izpostavljam kot prednost, hkrati pa neizvajanja dosedanjih samoevalvacij ne ocenjujemo kot popolno neizpolnjevanje standarda kakovosti.

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

Fakulteta je postopek evalvacije presojanega študijskega programa s fokusnimi skupinami izvedla tako, da je za fokusno skupino izbrala le nosilce predmetov na presojanem študijskem programu. Pri zbiranju informacij in predlogov za spreminjanje študijskega programa je s tem izpustila zelo pomembne deležnike, in sicer:

- študente, ki so se na začetku izvajanja v presojeni študijski program vpisali, a ga niso uspešno zaključili;
- študente istoimenskega magistrskega študijskega programa 2. stopnje, ki bi lahko bili potencialni kandidati za vpis na presojeni doktorski študijski program 3. stopnje, in
- predstavnike zainteresiranega okolja (potencialni zaposlovalci morebitnih doktorandov presojanega študijskega programa).

Vse tri skupine deležnikov so bile vključene v zunanjo evalvacijo, katere izsledke predstavlja to poročilo. V razgovorih s predstavniki FINI smo sicer dobili zagotovilo, da je bilo v postopku njihove evalvacije upoštevano tudi mnenje zgoraj navedenih skupin, vendar pa to ni nikjer dokumentirano, hkrati pa ni bilo potrjeno v razgovorih skupine strokovnjakov s temi deležniki.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Zunanji deležniki, ki pri evalvaciji študijskega programa v okviru fokusne skupine niso sodelovali, z njeno izvedbo in posledično tudi izsledki in ugotovitvami niso seznanjeni. Tudi glede načrtovane prenove presojanega študijskega programa je obveščenost pomanjkljiva, saj o njej podrobnejših informacij nima niti predsednik fakultetne komisije za kakovost.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Izvedba evalvacije s fokusno skupino.

Priložnosti za izboljšanje:

- V fokusno skupino vključiti tudi ostale deležnike (študenti, okolje).
- S prenovo študijskega programa sproti seznanjati vse deležnike.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Samoevalvacija ŠP se doslej ni izvajala in posledično tudi ni mogla biti temelj za njegovo sprotno posodabljanje.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti niso bile ugotovljene.

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Kot smo izpostavili v ugotovitvah pri 1. presojanem standardu, so bili pri nastajanju prvega resnega poskusa samoevalvacije presojanega študijskega programa vključeni le nosilci predmetov, medtem ko ostali deležniki pri nastajanju poročila, sprejemanju ukrepov in spremljanju njihovega uresničevanja niso sodelovali.

Poročilo o izvedeni evalvaciji presojanega študijskega programa s fokusnimi skupinami, ki obsega le tri strani, podaja le zelo kratke, enoznačne odgovore na šest preprostih vprašanj. Temu ne sledi nobena analiza, na podlagi katere bi bilo mogoče priti do določenih zaključkov in narediti akcijski načrt. Podana je le ugotovitev, da »ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, nadaljnji ukrepi niso potrebni«. Glede na to, da program od njegove akreditacije v letu 2016 nikoli ni res zaživel, je ugotovitev, da nadaljnji ukrepi niso potrebni, najmanj nenavadna. Še bolj nenavadno pa je dejstvo, da je kljub tej ugotovitvi vodstvo fakultete že mesec dni pozneje, januarja 2023, imenovalo delovno skupino za prenovo presojanega študijskega programa, pri čemer na podlagi razpoložljive dokumentacije ni mogoče razbrati, kaj so izhodišča za to prenovo in kakšen je njen cilj. Prenova naj bi

medtem že potekala, vendar pa večina sogovornikov, s katerimi je imela skupina strokovnjakov razgovore v času obiska zavoda, o tej prenovi ne ve nič konkretnega, tudi predstavniki komisije za kakovost ne. Zavod v svojem odzivu na preliminarno poročilo navaja, da bi lahko bila skupina strokovnjakov konkretnjša glede vprašanj o izhodiščih za prenovo presojanega študijskega programa. Kljub tej navedbi vztrajamo pri zapisanem, saj izhodišča niso bila predstavljena ne v predloženi dokumentaciji, ne v razgovorih, čeprav smo to vprašanje zastavili, in tudi ne v odzivu zavoda na preliminarno poročilo.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti niso bile ugotovljene.

Priložnosti za izboljšanje:

- V prihodnje mora biti evalvacija študijskega programa usmerjena v priložnosti za izboljšanje, ki jim bo sledil akcijski načrt.
- Načrtovane spremembe morajo biti utemeljene bodisi v samoevalvacijskem poročilu bodisi v drugih strateških dokumentih.
- Aktivnejša vloga komisije za kakovost.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Glede sklenjenosti kroga kakovosti je fakulteta šele na začetku. Potreben je akcijski načrt, ki bo temeljil na izsledkih samoevalvacije in bo ustrezno argumentiran, njegovo izvajanje pa sproti preverjano.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti niso bile ugotovljene.

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Kljub temu, da nosilci predmetov v poročilu o evalvaciji s fokusnimi skupinami zagotavljajo, da vsebine predmetov na presojanem študijskem programu redno (letno) posodabljajo, je bilo pri pregledu učnih načrtov ugotovljenih kar nekaj pomanjkljivosti, ki so podrobneje predstavljene pri naslednjem standardu.

V splošnem so predvideni cilji in kompetence primerni stopnji študija. Ker gre za doktorski študijski program, pri katerem je večina predmetov izbirnih in se predvideva visoka stopnja

individualizacije študija, tudi povezanost vsebin načeloma ni vprašljiva oziroma jo je mogoče zagotoviti ob ustrezni izbiri predmetov na individualni ravni.

Presojani študijski program se imenuje »Inženiring in avtomobilska industrija«, pri čemer pa je velika večina ponujenih predmetov splošna in se neposredno ne nanaša na avtomobilsko industrijo. Če zavod želi zapolniti tržno vrzel in ponuditi specifičen študijski program, potem ga je treba temeljito prenoviti in profilirati tako, da bo po vsebini in tudi po strukturi dejansko omogočal študij vsebin, ki bodo skladna z imenom programa.

Hkrati je treba ustrezno spremeniti tudi klasifikacijo programa, tako da bo ustrezala postavljenim ciljem programa in predvidenim kompetencam doktorandov. Sedanja klasifikacija »KLASIUS-P-16: [0715] Metalurgija, strojništvo in kovinarstvo« tudi trenutno, brez kakršnihkoli sprememb, ni ustrezna, saj presojani študijski program v nobenem primeru ne vsebuje vseh potrebnih vsebin za takšno klasifikacijo, zato tudi ni primerljiv z drugimi doktorskimi študijskimi programi z enako klasifikacijo v Sloveniji in v tujini. Ta odstavek je v končni verziji poročila spremenjen, upoštevajoč pripombo zavoda na preliminarno poročilo.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti niso bile ugotovljene.

Priložnosti za izboljšanje:

- Bolje profilirati študijski program, da bo po vsebini in strukturi odražal pričakovanja glede na njegovo ime.
- Spremeniti klasifikacijo KLASIUS-P-16, da bo ustrezna ciljem in kompetencam študija.

Delno izpolnjevanje standardov kakovosti ni bilo ugotovljeno.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti niso bile ugotovljene.

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

Presojani študijski program se ne izvaja že od študijskega leta 2018/19, torej pet let, ker ni bilo vpisanih študentov. Presojanje tega standarda zato temelji le na predpostavki, kako bi glede na razpoložljivo dokumentacijo in izsledke evalvacijskega obiska izvajanje potekalo, če bi se program dejansko izvajal. Do tistih točk v standardu, glede izvajanja katerih na ta način ni mogoče soditi, se skupina strokovnjakov ni opredelila.

a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):

- **različnim skupinam študentov,**

- **različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),**
- **potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:**

Načini in oblike poučevanja so predpisani v posameznih učnih načrtih kot tudi v Pravilniku o doktorskem študiju, ki je bil nazadnje posodobljen 11. 1. 2023. Prevladuje individualno raziskovalno delo, pri katerem kandidata vodi in usmerja njegov mentor. Predviden način dela ustreza stopnji študija, dejanske izvedbe pa ni mogoče preveriti.

b) o številu izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti ni mogoče soditi, ker se presojsani študijski program že vrsto let ne izvaja.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Kljub temu, da bi se naj po zagotovilih nosilcev predmetov učni načrti redno posodabljali vsaj enkrat letno, navedeno študijsko gradivo v učnih načrtih v mnogih primerih ni aktualno (npr. pri predmetu »Napredni mehatronski sistemi« je kot priporočljiva literatura navedenih pet monografij iz let 2002–2006) in tudi ni primerno 3. stopnji študija (npr. pri predmetu »Inteligentni sistemi za vodenje – krmiljenje naprav in avtomobilov« je kot študijsko gradivo navedeno: »Predavanja iz predmeta Informacijski in elektronski nadzorni sistemi v vozilih (MAG), FINI 2017–2022«).

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

FINI trenutno ne izvaja ustreznih raziskovalno-razvojnih (R & R) projektov, v katere bi se morebitni doktorski študenti lahko vključili. V evalvaciji presojanega študijskega programa s fokusno skupino, ki jo je FINI izvedla decembra 2022, je bil odgovor na vprašanje »Na kakšen način predvidevate vključevanje doktorskih študentov v vaše ZRD?« naslednji: »Na nek način je tukaj situacija obrnjena. Predavatelji/mentorji se bodo vključevali v ZRD študenta, ker študenti prihajajo iz organizacij, ki imajo skupaj z doktorandom določen interes za obravnavo določene tematike.« Pri tem ni jasno, katere organizacije, ki izvajajo temeljne raziskave, so imeli v mislih in zakaj bi takšna organizacija poslala svojega sodelavca na doktorski študij na FINI, če že obvladuje znanja, ki jih FINI ne obvladuje.

Ob koncu leta 2022 oziroma v začetku leta 2023 je FINI podpisal šest sporazumov o sodelovanju s partnerskimi institucijami. V okviru teh sporazumov je sicer predvideno tudi sodelovanje pri znanstvenoraziskovalnih projektih, vendar pa ti projekti niso podrobneje navedeni. Morebitni kandidati za vpis na doktorski študij torej nimajo nobene informacije, v katere projekte bi se lahko v sklopu svojega doktorskega študija vključili.

d) praktično izobraževanje študentov ni predvideno.

e) o ustreznosti urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom ni mogoče soditi, ker se presojsani študijski program že vrsto let ne izvaja.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Nosilci predmetov na presojanem študijskem programu imajo veljavne izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev.

Pogoji za mentorja in somentorja pri doktorski disertaciji, ki so predpisani v 8. členu Pravilnika o doktorskem študiju, so zelo nejasni in ohlapni. Tako npr. ni jasno, v kakšnem obdobju mora biti objavljen predpisan članek v reviji prve kategorije. Ker pogoji za kandidata za mentorja, ki ima naziv akademika ali rednega profesorja, ne veljajo, je lahko nekdo s takšnim nazivom mentor, tudi če v daljšem obdobju po zadnji izvolitvi ni objavil nobenega znanstvenega članka. Pravilnik tudi ne predpisuje, da mora biti objavljen članek s področja, ki se nanaša na temo doktorske disertacije oziroma na vsebino predmeta, če gre za nosilca predmeta na doktorskem študiju.

Posebni pogoji za nosilce predmetov na presojanem študijskem programu sicer niso opredeljeni nikjer. Tudi če predpostavimo, da gre za analogijo z mentorstvom, ni jasno, ali en članek v reviji prve kategorije zadošča za nosilstvo enega ali več predmetov. Pregled učnih načrtov namreč kaže, da je en učitelj nosilec oziroma sonosilec kar petih predmetov na presojanem študijskem programu. Poleg tega pregled učnih načrtov tudi pokaže, da izvirni znanstveni članki sploh niso pogoj za nosilstvo in zadoščajo že strokovni projekti in udeležbe na konferencah (primer referenc nosilca predmeta »Inteligentni sistemi za vodenje – krmiljenje naprav in avtomobilov«). Nikjer tudi ni opredeljeno, kdo te pogoje preverja in v kakšnih časovnih intervalih (pri predmetu »Nelinearna dinamika v tehniki« so npr. reference nosilca obdobja 2005–2014).

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Na ogledu prostorov FINI, ki je bil izveden v sklopu evalvacijskega obiska je bilo ugotovljeno, da velika večina razpoložljive laboratorijske opreme ne izpolnjuje zahtev doktorskega študija. Gre namreč za opremo, ki je namenjena izvedbi laboratorijskih vaj na nižjih stopnjah študija, ne pa za vrhunsko raziskovalno opremo, ki bi omogočala temeljno raziskovalno delo z namenom odkritja novih spoznanj in prispevkov k znanosti na področju, ki bi ga naj presojani študijski program pokrival. Izjema je morda le nedavno nabavljena oprema za navidezno resničnost, ki pa v času obiska še ni bila popolnoma funkcionalna. Morebitni doktorski študenti bi bili torej primorani eksperimentalno delo izvajati na partnerskih institucijah. Ali na teh institucijah specifična raziskovalna oprema, ki se nanaša na vsebino doktorskega programa, dejansko obstaja, na podlagi razpoložljivih informacij ni mogoče soditi, saj v dogovorih o sodelovanju, ki jih je zavod predložil, oprema ni navedena. Zavod v odzivu na preliminarno poročilo še enkrat navaja, da mu predložene pogodbe »neposredno omogočajo uporabo opreme omenjenih inštitucij«, vendar pa še vedno ni jasno, za kakšno opremo gre in v kolikšni meri je le ta primerna za raziskovalno delo, povezano s presojanim študijskim programom, zato pri zgornjih navedbah vztrajamo.

Knjižnica na zavodu ne razpolaga z literaturo oz. bazami, ki bi bile primerne doktorskemu študijskemu programu.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti niso bile ugotovljene.

Priložnosti za izboljšanje:

- V odsotnosti večjih R&R projektov na FINI je potrebno vzpostaviti mrežo raziskovalnih sodelovanj s konkretnimi projekti, ki so v določenem časovnem obdobju aktualni, preko katere bo možno študente vključiti v raziskovalno delo.
- Javno objaviti seznam možnih mentorjev doktorskim študentom in njihovih referenc / področij raziskovanja.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Študijsko gradivo, navedeno v učnih načrtih, v mnogih primerih ni aktualno in tudi ni primerno 3. stopnji študija.
- Pogoji za nosilca predmetov in mentorja na doktorskem študiju niso definirani dovolj jasno in natančno, poleg tega pa ni jasno, kdo in v kakšnih časovnih intervalih jih preverja.
- Vrhunska raziskovalna oprema na področju, ki naj bi ga študijski program pokrival, na zavodu ni na razpolago.
- Neustrezna literatura oziroma nedostopnost baz gradiva.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti niso bile ugotovljene.

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Pravilnik o doktorskem študiju ustrezno določa pogoje za napredovanje in dokončanje študija na presojanem študijskem programu, dejanskega izvajanja določil pravilnika pa ni mogoče preveriti, ker se študij ne izvaja. Iz primera študenta, ki je pred leti napredoval v drugi letnik, ne da bi izpolnjeval pogoje za prehod (ni oddal dispozicije doktorske disertacije), je razvidno, da zapisana pravila niso bila dosledno upoštevana.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Iz razgovora z učitelji na presojanem študijskem programu je mogoče zaključiti, da so s podporo zadovoljni. Po drugi strani pa je treba upoštevati, da jih večina na FINI ni zaposlenih (če bi se program izvajal, bi s FINI sodelovali pogodbeno) in svojo karierno pot razvijajo drugje.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Osnovne informacije o presojanem študijskem programu so sicer dostopne na spletni strani zavoda, vendar ocenjujemo, da niso popolne, še posebej ne z vidika večje prepoznavnosti programa. Tako predlagamo, da se na primer poleg imen predmetov objavijo tudi imena

njihovih nosilcev oziroma izvajalcev z njihovimi referencami, kar je že predlagano tudi pri 4. standardu.

V razgovorih, ki so bili izvedeni v sklopu evalvacijskega obiska, je bilo ugotovljeno, da veliko deležnikov, tako zunanjih kot tudi na FINI, o določenih pomembnih informacijah (npr. o prenovi presojanega študijskega programa) ni bilo ustrezno informiranih.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti niso bile ugotovljene.

Priložnosti za izboljšanje:

- Na spletni strani objaviti vse relevantne informacije o ŠP (npr. izvajalci).
- Bolj formalizirati obveščanje vseh deležnikov.

Delno izpolnjevanje standardov kakovosti ni bilo ugotovljeno.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti niso bile ugotovljene.

POVZETEK

Presojani študijski program je bil akreditiran leta 2016. Od tedaj so bili nanj vpisani vsega trije študenti, pri čemer pa nihče študija ni uspešno zaključil. V zadnjih petih letih se program ni izvajal. Fakulteta je kljub temu začela ukrepati šele konec leta 2022, ko je izvedla zelo omejeno evalvacijo programa s fokusno skupino, v katero je vključila le nosilce predmetov. Kljub zaključku omenjene evalvacije, da nadaljnji ukrepi niso potrebni, je bila januarja 2023 imenovana delovna skupina za prenovu študijskega programa, pri čemer pa cilji in izhodišča te prenove niso jasno opredeljeni.

Temeljita analiza o razlogih za to, da na študijskem programu ni vpisanih študentov, v evalvacijskem postopku ni bila predložena. Razlogov je gotovo več. Šolnina, ki po trenutno veljavnem ceniku znaša 4.830 EUR/letnik, je nedvomno previsoka. Tudi pogoj, da se bo študij izvajal le, če bo vpisanih najmanj pet študentov, je povsem nerealen, kot je nerealno tudi v razpisu predvideno dodatno preverjanje znanja pri izbirnem pisnem izpitu v primeru omejitve vpisa. Poleg tega možnost izvedbe v angleškem jeziku, ki bi utegnila pritegniti tuje študente, ni predvidena. Razlogi za neatraktivnost so gotovo tudi v vsebini in strukturi presojanega študijskega programa.

Ime presojanega študijskega programa »Inženiring in avtomobilska industrija« se ne odraža v učnem načrtu. Če zavod želi zapolniti tržno vrzel in ponuditi specifičen študijski program, potem ga je treba temeljito prenoviti in profilirati tako, da bo po vsebini in tudi po strukturi dejansko omogočal študij vsebin, ki bodo skladna z imenom programa, hkrati pa temu ustrezno prilagoditi tudi klasifikacijo programa. Zavod v odzivu na preliminarno poročilo sicer navaja, da »ime študijskega programa nujno ne prejudicira njegove vsebine«, s čimer se skupina strokovnjakov ne strinja.

Komisija strokovnjakov predlaga izvedbo analize SWOT za presojani študijski program, ki bo podala poglobljen vpogled sedanjega stanja v zunanjem okolju tako v okviru regije kot tudi zunaj nje. Šele na podlagi takšne analize je mogoče definirati realne cilje, ki bodo ob viziji razvoja zavoda predstavljali izhodišče za temeljito prenovu programa, v katero morajo biti vključeni vsi deležniki.

Ključno vprašanje pa je, ali ima FINI za takšen doktorski študijski program ustrezen kadroviski, raziskovalni in infrastrukturni potencial. Izsledki te evalvacije tega ne potrjujejo. Zanašanje na ustanovitev Univerze v Novem mestu, ki bi jim naj potreben potencial zagotovila, je zgrešeno, ker postopki in časovnica morebitne ustanovitve univerze niso v rokah zavoda, ki bi si moral prizadevati, da v morebitno novoustanovljeno univerzo vstopi v čim boljši »kondiciji«. Pri tem bo imela pomembno vlogo tudi komisija za kakovost, ki mora prevzeti aktivnejšo vlogo pri vzpostavitvi ustreznega kroga kakovosti, saj ta v tem trenutku ni sklenjen. Zavod v odzivu na preliminarno poročilo navaja, da si »prizadeva, skupaj z ostalimi zavodi v regiji za ustanovitev javne Univerze v Novem mestu, vendar se na to ne zanaša, kar dokazuje tudi kontinuiteta preteklega dela«. O kontinuiteti dela na presojanem študijskem programu je glede na njegovo neizvajanje v zadnjih petih letih zelo težko govoriti. Poleg tega je bila v razgovorih kot priložnost večkrat izpostavljena prav morebitna ustanovitev Univerze v Novem mestu, na katero se zavod posredno sklicuje tudi v tretjem odstavku odziva na preliminarno poročilo, kjer prenovu presojanega študijskega programa utemeljuje z aktualnimi premembami v lokalnem okolju. Zato menimo, da so ugotovitve, zapisane v začetku tega odstavka, ustrezne ne glede na odziv zavoda.

SUMMARY

The assessed study program was accredited in 2016. Since then, only three students have been enrolled in it, and none of them successfully completed their studies. The program has not been implemented in the last five years. However, the faculty only began to take action at the end of 2022 when it conducted a very limited evaluation of the program with a focus group, which included only the course instructors. Despite the conclusion of the evaluation that further measures are not necessary, a working group for the renovation of the study program was appointed in January 2023, but the goals and starting points of this renovation are not clearly defined.

A thorough analysis of the reasons why there are no students enrolled in the study program was not presented in the evaluation process. There are certainly multiple reasons. The tuition fee, which currently amounts to 4,830 EUR per year, is undoubtedly too high. The condition that the program will only be implemented if at least 5 students are enrolled is completely unrealistic, as is the additional knowledge assessment in the form of a written exam in case of enrolment limitations. The possibility of conducting the program in English, which could attract foreign students, is also not foreseen. Surely, the reasons for the lack of attractiveness are also related to the content and structure of the assessed study program.

The name of the assessed study program, "Engineering & Automotive Industry," is not reflected in the curriculum. If the institution wants to fill a market gap and offer a specific study program, it needs to thoroughly renovate it and profile it in a way that will actually enable the study of content that aligns with the program's name, while appropriately adjusting the program's classification. In response to the preliminary report, the institution states that "the name of the study program does not necessarily prejudge its content", but the group of experts disagrees with this viewpoint.

The commission of experts proposes the implementation of a SWOT analysis for the assessed study program, which will provide an in-depth insight into the current state in the environment, including beyond the region. Only based on such an analysis is it possible to define realistic goals that will serve as a starting point for a thorough program renovation involving all stakeholders.

The key question, however, is whether FINI has the appropriate human resources, research, and infrastructure potential for such a doctoral study program. The findings of this evaluation do not confirm that. Relying on the establishment of an University in Novo mesto, which is expected to provide them with the necessary potential, is misguided because the procedures and timeline for the potential establishment of an university are not in the hands of the institution, which should strive to enter any newly established entity in the best possible "condition." In this regard, the Quality Commission will also play an important role, as it must take on a more active role in establishing an appropriate quality cycle, which is currently not complete. In response to the preliminary report, the institution states that "it is working, together with other institutes in the region, to establish a public university in Novo mesto, but it does not rely on this, which is also proven by the continuity of past work". However, due to the non-implementation of the assessed study program in the last five years, it is hard to discuss its continuity. The possible establishing of the University of Novo mesto has been mentioned multiple times in interviews and indirectly referred to in the response to the preliminary report, where the institution justifies the renovation of the study program based on current changes in the local environment. Hence, we find the preceding paragraph's findings appropriate.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti
<ul style="list-style-type: none"> • V fokusno skupino vključiti tudi ostale deležnike (študenti, okolje). • S prenovo študijskega programa sproti seznanjati vse deležnike. • V prihodnje mora biti evalvacija študijskega programa usmerjena v priložnosti za izboljšanje, ki jim bo sledil akcijski načrt. • Načrtovane spremembe morajo biti utemeljene bodisi v samoevalvacijskem poročilu bodisi v drugih strateških dokumentih. • Aktivnejša vloga komisije za kakovost. • Bolje profilirati študijski program, da bo po vsebini in strukturi odražal pričakovanja glede na njegovo ime. • Spremeniti klasifikacijo KLAISUS-P-16, da bo ustrezna ciljem in kompetencam študija. • V odsotnosti večjih R & R projektov na FINI vzpostaviti mrežo raziskovalnih sodelovanj s konkretnimi projekti, ki so v določenem časovnem obdobju aktualni, preko katere bo možno študente vključiti v raziskovalno delo. • Javno objaviti seznam možnih mentorjev doktorskim študentom in njihovih referenc / področij raziskovanja. • Bolj formalizirati obveščanje vseh deležnikov.
Delno izpolnjuje standarde kakovosti
<ul style="list-style-type: none"> • Samoevalvacija ŠP se doslej ni izvajala in posledično tudi ni mogla biti temelj za njegovo sprotno posodabljanje. • Glede sklenjenosti kroga kakovosti je fakulteta šele na začetku. Potreben je akcijski načrt, ki bo temeljil na izsledkih samoevalvacije in bo ustrezno argumentiran, njegovo izvajanje pa sproti preverjano. • Navedeno študijsko gradivo v učnih načrtih v mnogih primerih ni aktualno in tudi ni primerno 3. stopnji študija. • Pogoji za nosilca predmetov in mentorja na doktorskem študiju niso definirani dovolj jasno in natančno, poleg tega pa ni jasno, kdo in v kakšnih časovnih intervalih jih preverja. • Vrhunska raziskovalna oprema na področju, ki bi ga naj študijski program pokrival, na zavodu ni na razpolago. • Neustrezna literatura oziroma nedostopnost baz gradiva.
Ne izpolnjuje standardov kakovosti
-

Odličnost

-

Priloge:

- Soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu